

Edukacja po europejsku

To one zmieniają świadomość mieszkańców europejskich miast, wpływają na standardy w kształceniu i decydują o tym, czy nasze dyplomy są uznawane za granicą. Dziś pod lupą znalazły się wybrane programy edukacyjne Unii Europejskiej

•• Wieloletnie projekty, miliardy zainwestowanych euro i tony raportów - biurokracja w wydaniu europejskim jest nieublagana. Jednak to dzięki tej skomplikowanej maszynie studenci mają okazję wyjechać na zagraniczne stypendium do słonecznej Hiszpanii czy egzotycznej Szwecji. Nowe standardy popularyzują naukę na odległość, promują nowy styl edukacji, która polega na ustawicznej nauce, łatwości przekwalifikowania się i zdobywaniu praktycznych umiejętności. Na polu edukacji kraje Unii wypracowują wspólne modele i dzielą się doświadczeniami.

Programami edukacyjnymi rządzą konkretne priorytety. Należy do nich m.in. upowszechnianie idei integracji, walka z przejawami nietolerancji i dyskryminacji. Zgodnie z postulatem, którego celem jest to, by każdy Europejczyk znalazł co najmniej dwa języki, którymi posługują się mieszkańcy Unii, duży nacisk kładziony jest właśnie na naukę języków obcych, zaś idea mobilności przyświeca pracom nad tym, by dyplomy były uznawane za granicą. Unia oferuje kilka rozmaitych programów dotyczących różnych szczebli i obszarów edukacji. Różnią się także sposoby wnioskowania i wysokość funduszy. Polska przystąpiła do kilku z takich programów, m.in. Sokratesa (w jego wersjach Comenius, Erasmus, Grundtvig), Lin-

gua, Minevra), Leonardo da Vinci i Młodzież.

Jak Sokrates uczył się przez całe życie

Sokrates był jednym z programów UE, do którego nasz kraj przystąpił w 1998 r. Obejmował on zarówno dzieci, jak i dorosłych, studentów i wykładowców. Poszczególne komponenty Sokratesa zajmowały się odmiennymi rejonami działania (edukacją wczesnoszkolną, wyższą, kształceniem dorosłych, wprowadzaniem platform uczenia na odległość i promocją nauki języków wspólnoty). Od zeszłego roku część z założeń Sokratesa I i II, ale także programów takich jak Leonardo da Vinci, Jean Monnet, e-Learning i European Language Label przejął program Lifelong Learning Programme LLP - czyli „Nauka przez całe życie”, przygotowany na lata 2007-2013. W jego skład wchodziły cztery programy sektorowe i program Jean Monnet.

•• COMENIUS ma za zadanie podnosić kwalifikacje kadry nauczycielskiej m.in. dzięki stażom, wizytom studyjnym i szkoleniom, wspiera także merytorycznie i finansowo współpracę europejskich placówek edukacyjnych, które chcą stworzyć wspólny projekt. W zeszłym roku jego budżet wynosił 9 mln euro. Z programu skorzystać mogą uczniowie i nauczyciele szkół średnich, ale także stowarzyszenia i organizacje non profit. Główne cele Co-

meniusa to rozwijanie wiedzy o różnorodności kultur i kształtowanie świadomości młodych Europejczyków.

Program stawia przede wszystkim na mobilność, partnerstwo szkół, naukę języków oraz szerzenie innowacyjnych praktyk związanych z nauką przez całe życie. Jego nazwa pochodzi od nazwiska czeskiego pedagoga i filozofa - Jana Amosa Komeńskiego.

•• ERASMUS przeznaczony jest głównie dla studentów, którzy chcą wyjechać na zagraniczne stypendium trwające od trzech miesięcy do roku. Obejmuje także wykładowców akademickich i innych pracowników uczelni (np. pion administracyjny). Oprócz stypendiów oferuje krótkie intensywne kursy, gdzie nad jednym blokiem tematycznym pracują studenci z różnych stron świata w cyklu warsztatów prowadzonych przez międzynarodową kadre. Realizacja m.in. tego programu wymagała, by polskie uczelnie wprowadziły system punktacji ECTS. Do 2007 r. w programie wzięło udział 53 tys. studentów i 10 tys. nauczycieli akademickich. Cała pula wydana na ten cel od 1998 r. wyniosła 98 mld euro. Budżet przeznaczony na ten rok akademicki wynosi 35,4 mln euro.

•• GRUNDTVIG skierowany jest głównie do instytucji zajmujących się ogólnym niezawodowym kształceniem osób dorosłych oraz grup o utrudnionym dostępie do edukacji (np. z terenów wiejskich lub bezrobotnych). Jego celem jest stworze-

SLAWOMIR KAMIŃSKI

Jeśli marzą ci się studia na Sorbonie, skorzystaj z programu wymiany studentów

nie nowych standardów kształcenia osób dorosłych. Beneficjentami programu są m.in. Uniwersytety Trzeciego Wieku i Centra Kształcenia Ustawicznego. Pod uwagę przy finansowaniu brane są też takie zajęcia jak wieczorne kursy językowe, komputerowe czy tańca. Budżet projektu w tym roku wynosi 1,5 mln euro. Przeznaczony będzie głównie na współpracę międzynarodową, indywidualne szkolenie oraz wyjazdy.

Patronem projektu jest XVIII-wieczny duński filozof, poeta i teolog Mikołaj Grundtvig, który zakładał pierwsze uniwersytety ludowe. Jest on także autorem myślenia o nauce jako procesie trwającym całe życie.

•• LEONARDO DA VINCI to projekt, który zajmuje się głównie dostosowaniem oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Skupia się na wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych (transfer innowacji) i mobilności pracowników. Oferuje staże, praktyki i wymiany z naciskiem na naukę języka i tworzenie europejskich sieci doświadczenia. Finansuje też projekty tematyczne i partnerskie. Biorą w nim udział m.in. szkoły zawodowe, firmy szkoleniowe, przedsię-

biorstwa czy izby przemysłowo-handlowe.

•• Program międzysektorowy skupia się na upowszechnianiu wyników programów edukacyjnych i badań, współpracy w zakresie polityki i innowacji (czemu służą przede wszystkim wizyty studyjne i program Eurydice - sieć wymiany informacji o standardach nauczania), nauka języków obcych i rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych (w skrócie zwanych tik-iem). •• Jean Monnet - wspiera badania nad nowymi metodami nauczania oraz instytucje za te badania odpowiedzialne. Promuje także ideę integracji europejskiej. ●

OPRACOWAŁA PATRYCJA KRUCZKOWSKA

Przydatne linki

- www.frse.org.pl
- www.cie.gov.pl
- www.llp.org.pl
- www.comenius.org.pl
- www.leonardo.org.pl
- www.erasmus.org.pl
- www.grundtvig.org.pl
- www.buwiwm.edu.pl
- www.ec.europa.eu ●